

Κίμων Ρηγόπουλος

Μήπως η επ' αόριστον αντιμετώπιση της πανδημίας εμπεδώνει και κάνει αποδεκτό έναν νέο τύπο ζωής, τη ζωή που αναβάλλεται επ' αόριστον; Μήπως με αυτόν τον τρόπο κι ενώ ο χρόνος τρέχει ακατάπαυστα εμείς γινόμαστε οι λαχανιασμένοι δρομείς που τρέχουμε να φτάσουμε το εξ ορισμού άπιαστο;

Ο χρόνος ξεδιπλώνεται ως σχέσεις ανθρώπων ή ως υπόσχεση σχέσεων. Ο φόβος, ματαιώνοντας ή, αναβάλλοντας επ' αόριστον τις ανθρώπινες σχέσεις, απαλλοτριώνει τον χρόνο μας και τον μετατρέπει σε ομηρία. Αν ο χρόνος δεν φωτίζει μια προοπτική ζωής, τότε γίνεται η φυλακή της. Σε αυτή τη φυλακή θα εκτίσουμε τις κάθε λογής πανδημίες; Μήπως η επ' αόριστον αντιμετώπιση της πανδημίας εμπεδώνει και κάνει αποδεκτό έναν νέο τύπο ζωής, τη ζωή που αναβάλλεται επ' αόριστον; Μήπως με αυτόν τον τρόπο κι ενώ ο χρόνος τρέχει ακατάπαυστα εμείς γινόμαστε οι λαχανιασμένοι δρομείς που τρέχουμε να φτάσουμε το εξ ορισμού άπιαστο;

Ο χρόνος είναι χρήμα και όχι με την έννοια του *time is money*. Ο χρόνος είναι πολύτιμος (χρήμα) μόνο εάν γίνει πεδίο σύγκρουσης του ανθρώπου με τη βαρβαρότητα που τον περιβάλλει και τον υποχρεώνει να επιβιώσει σε χρόνο συρρικνωμένο και μονοδιάστατο. Το «*παίρνω τη ζωή μου στα χέρια μου*», σημαίνει ανακτώ την αξιοπρέπειά μου καταλαμβάνοντας το μεταλλείο του κλεμμένου χρόνου μου.

Κατά τη Φυσική ο χρόνος έχει μέγεθος και διάσταση. Ο μαθηματικός χρόνος ξέρει να προσθέτει χωρίς να νοιάζεται για την ποιότητα του χρόνου. Ο χρόνος ενός ανεπιθύμητου προσφυγόπουλου στα Καμένα Βούρλα ή ενός μασκοφορεμένου επιβάτη λεωφορείου σε ώρα αιχμής, δεν μπορεί ποτέ να εξισωθεί με τον χρόνο κάποιου που αποφασίζει σε ίσο χρόνο για την τύχη του παιδιού ή την σαρδελοποίηση του επιβάτη. Οι ποιότητες βίωσης του χρόνου είναι διαφορετικές και, κατά κανόνα, ευθέως ανάλογες των αναγκών μας.

«*Θα έπρεπε να μετράμε τον χρόνο με τους χτύπους της καρδιάς*», έλεγε ο Αριστοτέλης. Αν το ήξερε αυτό ο Αριστοτέλης Ωνάσης, σίγουρα θα κάγχαζε με την «αφέλεια» του συνονόματού του. Για έναν κροίσο ό, τι δεν μεταφράζεται σε τάνκερ και ισχύ, είναι απλά άχρηστο και αχρείαστο.

Ο χρόνος είναι του παιδιού το βασίλειο (Ηράκλειτος). Το παιδί ωριμάζει έχοντας τον πολύτιμο χρόνο σύμμαχο και όχι εχθρό. Δεν επιδιώκουμε μάταια ένα ναρκισσιστικό παλιμπαιδισμό που υπόσχεται το άσμα: «*Να βγάλουμε ψεύτη τον χρόνο τον κλέφτη, να μείνουμε πάντα παιδιά*», αλλά το παιγνιώδες στοιχείο που

κάνει κάθε πράξη δημιουργία και τον χρόνο μας απόλαυση που δικαιούται η θνητότητά μας. Αν αισθανθούμε ότι είμαστε οι φυλλοβόλοι καλλιεργητές του αιθαλούς, αν η στιγμή του ανέμου που διανύουμε γίνει σημαντική, τότε μπορούμε να αντέξουμε και τις αντιξοότητες ως μέρος ενός όλου που δεν μας επιβάλλεται αλλά το συνδιαμορφώνουμε.

Ποια είναι η «προσωπική ευθύνη» του ανθρώπου που θα βιώσει ατομικά την εξαέρωση των υλικών όρων της επιβίωσής του; Πώς θα συναντηθούν οι νεόπτωχοι της πανδημίας με τους «παλαιόπτωχους»; Ο τόπος, δηλαδή ο χρόνος της συνάντησής τους θα είναι το: «*και θυμώντας τα να κλαις*» των νεόπτωχων ή το πεδίο μιας ολοκληρωτικής ταξικής αντεπίθεσης; Μια κοινή παντιέρα που θα μείνει προσκολλημένη στη μίζερη διαχείριση της φτώχειας με τους όρους και τα όρια μιας κοινωνικής οπισθοφυλακής, δεν θα συνεγείρει αλλά θα καθηλώσει. Διότι η γενική συσκότιση στο στρατόπεδο της εργασίας μπορεί να θεραπευτεί μόνο με το αναλυμένο σε πολιτική τακτική σύνθημα: «*θα τους αλλάξουμε τα φώτα*».

Ο χρόνος είναι πολύτιμος (χρήμα), μόνο εάν γίνει πεδίο σύγκρουσης του ανθρώπου με τη βαρβαρότητα

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μην κατανήσουμε κάποιοι ιδιότυποι λουδίτες του χρόνου. Συνήθως τον «σκοτώνουμε» επειδή μας υπενθυμίζει ότι είναι ο φορέας των προβλημάτων μας. Του φορτώνουμε όλες τις ματαιώσεις μιας ζωής ασάλευτης, σχεδόν συμφιλιωμένης με το τίποτα που δεν πρόκειται να γίνει κάτι. Το «άντε να περάσει η μέρα, να περάσει κι η ζωή» είναι η παραδοχή ότι κάθε κίνηση του χρόνου επιταχύνει το τέλος του μαρτυρίου μας. Ο παρελθών, ο παρών και ο μέλλων χρόνος αποτελούν τη θλιβερή υπενθύμιση μιας άδοξης ζωής που βιάζεται να αποδημήσει.

Για να μην εκπέσει λοιπόν σε μια «παρωδία της άχραντης διάρκειας», για να μη μείνει «αμέτοχος σαν τα περίπτερα στην κίνηση» ο χρόνος, όπως έγραψε ο Καρούζος, οφείλουμε εμείς να τον συγκινήσουμε. Να γίνει ο μεροληπτικός μάρτυρας μιας αποφασιστικής έγερσης του κόσμου της εργασίας.

Αυτός που κλέβει τον χρόνο μας θα παραμένει ασύλληπτος μέχρις ότου εμείς αξιοποιήσουμε τον χρόνο μας τόσο ώστε να χωρέσει όλες τις ανθρώπινες δυνατότητές μας. Και μέσα σε αυτές τις δυνατότητες περιλαμβάνονται σε διακεκριμένη θέση τα όνειρά μας. Αυτά που συντελούν στην εκβράχυνση και υγραίνουν με τρόπο ζωοποιό τον στοιχειώδη ρεαλισμό.

Πηγή: **PRIN**